



3 Брой:

4/5 стр. _____
ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В
ПРОЕКТОЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ

6/7 стр. _____
ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ
И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

8 стр. _____
ПОСЛАНИК ПАРДЮ: СИЛНОТО И
НЕЗАВИСИМО МЕСТНО САМОУП-
РАВЛЕНИЕ Е КЛЮЧОВ ЕЛЕМЕНТ

9 стр. _____
e-УПРАВЛЕНИЕ: VI МЕЖДУНАРОДНА
КОНФЕРЕНЦИЯ „ГРАДОВЕ В
ИНТЕРНЕТ“

10/11 стр. _____
ПРОГРАМА ЗА ТЕХНИЧЕСКО
ПОБРАТИМЯВАНЕ: ГЕНЕРАТОР НА
ИНОВАЦИОННИ РЕШЕНИЯ

12/13 стр. _____
МЕСТНА ВЛАСТ ЗА УСТОЙЧИВО
РАЗВИТИЕ

14/15 стр. _____
МЕЖДУНАРОДНО
СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ОБЩИНИТЕ

16 стр. _____
СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ОТ
МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА СЕ
ОБЕДИНИХА

17 стр. _____
ДЕКЛАРАЦИЯ НА НАСО РБ

18/19 стр. _____
ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

20 стр. _____
КАЛЕНДАР



ПРОБЛЕМИ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ У НАС ПРЕЗ ПОСЛЕДНОТО ДЕСЕТИЛЕТИЕ

В три поредни броя ще ви представим размислите на г-р арх. Александър Слаев за устойчивото развитие на градовете и проблемите в тази сфера, възникнали в България през последните години. Вярваме, че те ще провокират мнозина от вас да вземат отношение по повдигнатите въпроси. Очаквайте в брой 8 и 9 на бюлетина „Срив в градоустройствените показатели“, „Планирането на крайградските зони“, „Градоустройственият мениджмънт и ролята на общините“

Преходът към пазарно стопанство коренно промени условията за развитието на българските градове през последното десетилетие. За съжаление, ние, като урбанисти, общински експерти, архитекти и специалисти, от които зависи развитието на градовете и селищните структури у нас, се втурнахме да решаваме проблемите на прехода, бих казал, през глава, без да се огледаме и проучим опита на онези държави, които вече са минали по този път. Професионалният и задълбочен анализ недвусмислено доказва, че през първите години на прехода ние прибързано си изградихме общо взето изкривени представи относно ролята на свободния пазар в градското развитие.

Главната ни грешка е, че допуснахме от едната крайност да преминем в другата. От пълно незачитане на частните интереси изведнъж изпаднахме в ситуация на подценяване и дори игнориране на обществените интереси, а в редките случаи, когато общините се опитват да ги осъществят, те се оказват безсилни пред добре защитените частни права. Властва разбирането, че, за да се осигурят въпросните частни права, е напълно допустимо да се пожертват обществените, че е приемливо да се пожертват дори основни урбанистични стандарти, а защо не и принципите на устойчивото развитие. Резултатът: градоустройствена практика у нас допусна през последните десетина години сериозни

слабости - свръхинтензивно застрояване в централните градски части, масово нарушаване на урбанистичните баланси, често несъобразяване с важни и дългосрочни обществени цели, недопустимо смесване на взаимно противоречащи си градски функции, нарушаване на елементарни екологични норми и прочее.

Целта на настоящата кратка серия от статии е да покаже в по-конкретен план измеренията на дисбаланса в „новото“ градско развитие у нас, да разкрие непосредствените причини и да докаже, че резултатите влизат в **остро противоречие с критериите за устойчивост на градската среда**. Освен това статиите целят да докажат, че подобна градоустройствена практика не само е неприемлива за развитите пазарни икономики, но дори е абсолютно недопустима в тези държави. Нещо повече - техният опит категорично потвърждава, че промяната в посока към свободния пазар съвсем не се състои в безкритично обслужване на частните интереси, а в обслужване най-вече на дългосрочния обществен интерес, като за целта чрез съответни пазарни подходи се „впрегнат“ в общата устройствена политика всички участници в пазарния процес посредством силата на частната инициатива.

РОЛЯТА И ЗНАЧЕНИЕТО НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН

Отношението към Общия устройствен план (ОУП, ОГП) е важно доказателство за властващото погрешно отношение към основните урбанистични принципи, за които се смята, че са само препоръчителни и че придържането към тези принципи е присъщо едва ли не единствено на „социалистическата“ обществена система.

Неслучайно Общият градоустройствен план или Генералният план е основният инструмент за градско планиране в целия свят. Независимо дали ще се нарича Flächennutzungsplan (Германия), Piano Regolatore Generale (Италия), Plan d'Occupation des Sols (Франция), Unitary Development Plan (Великобритания), той винаги присъства в инструментариума за направляване и контрол на селищното развитие като главна форма на планиране. Подробни устройствени планове може и да липсват, както е в САЩ, Великобритания, ЮАР и други (там технологията на планиране е по-различна), но генерален план, който, най-общо казано, структурира територията на града, определя границите на зоните с различно предназначение и фиксира параметрите и режимите на функциониране и застрояване - такъв план задължително се разработва по целия свят, дори и в най-изостаналите държави.

Българската градоустройствена система е най-близо до германската. И в ЗТСУ, и в ЗУТ ние винаги сме имали и имаме ясна и последователна структура на градското планиране. Смисълът ѝ е пределно логичен и очевиден - структурирането на градските територии става на ниво ОУП, след което подробните планове конкретизират заложените в ОУП параметри и режими. „Недоразуменията“



започват от там, че и според стария закон, и според ЗУТ, и според Наредба 8 предвижданията на подробните устройствени планове (ПУП) са задължителни и имат законова сила. Както би го прочел един неспециалист и както става на практика у нас, предвижданията на ОУП нямат законова сила и са само пожелателни (т.е. прилагат се „по желание“).

Изглежда сме забравили, че градоустройството започва от ОУП (ОГП). Общият устройствен план е онова ниво, на което се анализира съществуващото състояние, формулират се целите и концепциите и именно на тази база става структурирането на териториите и фиксирането на параметрите. Следователно да се планира без ОУП означава да се планира „сляпо“, без ясна цел, без визия. За съжаление точно такава е положението у нас. Колко са градовете, в които ОУП (ОГП) са били разработвани или актуализирани през последните десет години? Сигурно ще се преброят на пръстите на едната ръка. А колко са тези, в които старите ОГП събират прах, ако не са забравени в мазето? Едва ли някой е в състояние да отговори. И накрая, колко изменения на ЗРП (ПУП) са били одобрени през тези десетина години? Трудно е да си представим.

Какво се получава? Процедира се изменение на ПУП, УПИ (т.е. парцелът, да си го кажем) отново се „изцежда“ максимално, никой няма основание да възразява срещу завишената етажност, защото Наредба 5 я разрешава и преписката ще издържи дори в съда - и като че всичко е идеално. А това, че в квартала жилищата са станали 350 вместо предвидените в ОГП 200 и че на новия брой на обитателите се полагат допълнително още 2000 кв. м зелени площи, 500 кв. м за отдих и спорт, още и за детски площадки и 2200 кв. м за паркиране - за това кой трябва да е отговорен?! Или най-малкото никой не се сеща, че ПУП все пак трябва да се основава на предвижданията на ОУП и че алтернативата - несъобразяването с ОУП - дори да не е закононарушение, все пак е проява на слаб професионализъм.

Без да преоткриваме колелото, нека само си припомним - Общият устройствен план е основният инструмент за направляване на градското развитие. Той трябва непрестанно да се актуализира, защото без него е невъзможно оперативното управление на урбанистичните про-

цеси. В крайна сметка всички, наистина всички ПУП и изменения на ПУП трябва да се основават и да съответстват на ОУП без отклонение - това е принципът, на който сме учени още в университета. Останалото е поредният недопустим компромис с истинския професионализъм.

ПРОБЛЕМЪТ ЗА ПАРКИРАНЕТО И ГАРАЖИТЕ

Какви са фактите: в централните части на София отдавна вече няма къде да се паркира - по обяд, например, можеш да обикаляш с часове, без да намериш подходящо място. Новото е, че през последните десетина години това се превърна в проблем и в Пловдив, Варна, Бургас и останалите големи градове у нас - в централните части и във всички онези квартали, към които има потребителски интерес и където новите кооперации изникнаха като гъби.

Следва да отбележим разликата между два съвсем различни контекста. През 30-те и 40-те години, когато централните части на София са били застроявани, тогавашните градостроители не биха могли да предвидят взривообразното разпространение на автомобилите. Точно обратно - ние, днешните архитекти и урбанисти, не само че сме добре запознати с перспективата в това отношение, но имаме и необходимата практика - до края на 90-те градоустройствен план без необходимия брой парко-места просто нямаше да бъде разгледан, камо ли одобрен.

В търсене на причините и генезиса на явлениято нека отново накратко проследим технологичната му последователност. Една от безспорните главни причини е тоталното „изцеждане“ на парцелите с цел осигуряване на допълнителни търговски, офисни и жилищни площи. Търговските и офисни площи в партера са по-скъпи от гаражите и паркингите и съответно по-доходоносните печелят. Допълнителните жилищни площи изискват допълнителни гаражи и парко-места и омагьосаният кръг се затваря. Проектантите създават такива планове и проекти, каквито собствениците и инвеститорите искат. Под натиска на последната група общините пренебрегват професионалните си принципи. Това е донякъде в резултат и на властващите в обществото убеждения, че частните интереси на всяка цена трябва да бъдат обслужени. Връх на некомпетентността е разпространеното становище, че общината не може да налага на частния собственик какво да строи в имота си. (А ако той реши да строи свинеферма или атомна централа?)

В основата на пирамидата стои Негово Величество Клиентът, онзи, който купува жилищата без гаражи и офисите - без парко-места, защото от бедността в момента за гаражи не иска и да мисли. Клиентите - това са населението и бизнесът, които създават общественото мнение, което, не можем да отречем, влияе върху професионалните виждания на специалистите. ◆

По повод публикуваната в бр. 5/2002 на информационния бюлетин на ФРМС Декларация от кметовете на общини от Южен Централен район „Хебър“ в редакцията бе получено становището на зам.-министъра на икономиката г-н Калоян Нинов. В него четем:

Във връзка с предоставената ни от Вас декларация от кметовете на общини от Южен централен район „Хебър“, Ви уведомявам за следното:

Съгласно чл. 150 ал. 1 от Конституцията на Република България, Конституционният съд действа по инициатива най-малко на една пета от народните представители, президента, Министерския съвет, Върховния касационен съд, Върховния административен съд и главния прокурор. Спорове за компетентност по т. 3 ал. 1 от преходния член могат да се повдигат и от общинските съвети. Асоциации на общините не са оправомощени да сезират Конституционния съд с искане за обявяване противоконституционността на определен закон.

Всяка общинска агенция за приватизация следва да осъществява следприватизационния контрол по сключени сделки, включително и по отменения Закон за преобразуване и приватизация на държавните и общински предприятия (ЗППДОБП). В тази връзка е предвидено част от средствата от приватизацията да отиват за покриване на разходите по следприватизационния контрол.

Цитираният в Декларацията чл. 10 ал. 1 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол (ЗПСК) съответства на чл. 6 ал. 2 от ЗППДОБП (отм.).

С §31 от ЗПСК се създаде нов чл. 58а от Закона за местното самоуправление и местната администрация, съгласно който по решение на Общинския съвет може да се създаде общински гаранционен фонд за малки и средни предприятия. Средствата в общинските гаранционни фондове за малки и средни предприятия по §3 от допълнителните разпоредби на ЗПСК „се използват за покриване на част от кредитния риск в размер до 50 на сто от стойността на кредитите. Общинските съвети приемат и публикуват правилници за условията и реда за разходване на средствата във фондовете“. Ако съответната община не е взела решение за създаване на общински гаранционен фонд за малки и средни предприятия, на основание чл. 10 ал. 2 от ЗПСК постъпленията по тази точка се внасят по специална сметка за инвестиционни цели.

Съгласно §8 от ЗПСК, при възлагане по чл.5 ал. 1 и ал. 2 от закона не се прилагат разпоредбите на Закона за обществените поръчки.

По отношение на предложението за промени в Закона за горите, в Народното събрание е внесен Законопроект за изменение и допълнение на Закона за горите.

Държавният бюджет се приема в съответствие със Закона за устройство на държавния бюджет. ◆



Направени по време на дискуссионен форум „Новата политика в регионалното развитие“, проведен на 18 юни 2002 г. в София от Фондацията за реформа в местното самоуправление съвместно с Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Комисия по местно самоуправление, регионална политика и благоустройство към НС, представители на регионални и местни власти и неправителствени организации

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В ПРОЕКТОЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Повечето участници споделиха своето мнение, че не е необходимо да се създава нов Закон за регионално развитие, който да голяма степен покрива концептуално положението в действащия Закон за регионално развитие. Всеобщо мнение е, че нов закон може да бъде създаден и успешно действащ единствено при положение, че се създаде второ ниво на местно самоуправление и ново административно-териториално деление на страната.

ПРЕПОРЪКИ И ИЗВОДИ ОТ РАБОТНА ГРУПА „УПРАВЛЕНИЕ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ“:

1. Да се повиши представителността в РСР и ОСР на представители на местните власти, НПО и бизнеса;
2. РКЗ да бъдат на подчинение на областните управители в регионите за развитие;
3. Да се създадат регионални агенции за развитие вместо РКЗ;
4. Да се обърне внимание на центровете за растеж;
5. Да се дадат повече и по-прецизни пълномощия на консултативните органи;
6. Да се регламентират точни критерии и условия за взимане на всички видове управленски решения в закона;
7. Да се въведат точни и ясни критерии за избор на проекти и мерки, които ще бъдат реализирани;
8. Да се укаже в кой документ са мерките по отношение на РЦВ и съответните финансови средства;
9. РСР да се председателства от делегиран представител на министъра на регионалното развитие, който ръководи РКЗ или регионалната агенция;
10. Да се засилят правомощията на областните управители по ръководство и контрол на дейността на деконцентрираните структури на държавната администрация;
11. Областните администрации да станат юридически лица и първични разпоредители на бюджетни кредити;

ПРЕПОРЪКИ И ИЗВОДИ ОТ РАБОТНА ГРУПА „РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ“:

12. Задачите на регионалното развитие се осъществяват със следните средства:
 - от бюджета на централната власт - в размер на 2 процента от средствата в Държавния бюджет, но не по-малко от 30 процента от средствата, дошли по външни програми (ЕС, ААМР, др.);
 - от програми на ЕС;
 - от общински бюджети;
 - други финансови източници;
 - земя;
13. Изразходването на средствата става чрез финансиране на

проекти и програми, изготвени от бизнеса, НПО и общините;

14. Средствата се изразходват, както следва:

- а. за проекти и програми на национално ниво - до 30 на сто от общия размер на средствата;
- б. за проекти и програми с областно значение - 30 на сто;
- в. за проекти и програми с общинско значение - 40 на сто от общия размер на средствата;

15. Издръжката на дейностите по регионалното развитие е за сметка на държавния бюджет, по специални план-сметки, извън издръжката на държавните и общински органи, участващи в процеса на регионално развитие;

16. За финансиране на регионалното развитие се създават следните фондове:

- а. Национален фонд за регионално развитие;
- б. Регионални фондове за регионално развитие в утвърдените планови региони;

17. Фондовете се управляват чрез:

- а. вариант 1 - съвети, включващи представители на органи на властта;
- б. вариант 2 - фондовете са самостоятелни агенции - юридически лица;

18. В тримесечен срок органите за управление на фондовете изработват правила за финансиране и организация на дейността;

19. Фондовете управляват средства и по други програми, в т.ч. и програми на ЕС;

20. Във фондовете се създава специална партия „Изостанали райони“;

21. С приоритет се финансират проекти, за които са осигурени собствени средства на изпълнителите;

22. В срок до 6 месеца от приемане на закона областните



управители и общините приемат областни и общински програми за:

- а. използване на земята като ресурс в регионалното развитие;
 - б. образование и квалификация на работната сила;
- 23.** Фондовете финансират с предимство проекти и програми, в които се реализират „обществено-частни партньорства“;
- 24.** Централната власт и местните органи на властта разработват мерки, с които се дават данъчни облекчения за фирми и НСО, работещи по програми за регионално развитие;
- 25.** Контролът по ресурсното осигуряване на регионалното развитие се извършва от компетентните органи;

ПРЕПОРЪКИ И ИЗВОДИ ОТ РАБОТНА ГРУПА „ПЛАНИРАНЕ И ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ“:

26. Паралелно (съгласувано) разработване на териториално-устройствените планове и възможност за гъвкаво изменение и допълнение;

Коментар: Новият Проектозакон за регионалното развитие предвижда задължително съгласуване на стратегиите и плановете за развитие на всички нива на планиране: Националната стратегия за регионално развитие следва да бъде съгласувана с Националната комплексна устройствена схема, предвидена в рамките на Закона за устройство на територията. Регионалният план за развитие трябва да бъде съобразен с районните устройствени схеми, действащи или предвидени за територията на съответния регион. Областната стратегия за развитие следва да отчита предвижданията за териториалното устройство на областта и на съответните устройствени райони. Общинският план за развитие е съобразен с общинската устройствена схема. Независимо от тези конкретни разпоредби, залегнали в Проектозакона, не е достатъчно изяснен механизмът и процедурите за съгласуване на пространственото планиране на територията и планирането на регионалното развитие. Необходимо е да се осигури ясна взаимна обвързаност между Закона за устройство на територията и Закона за регионалното развитие. На второ място, трябва да се регламентират в подзаконовата нормативна уредба процедурите и отговорностите на компетентните органи за изготвяне и съгласуване на плановете и стратегиите на всички нива. На трето място, е необходимо този механизъм на съгласуване да предвижда възможности за актуализиране, частично изменение и гъвкаво приспособяване на плановете в резултат на настъпили или очаквани значими промени в устройството на териториите или в условията за социално-икономическо развитие на регионите.

27. Постижимо партньорство на регионално ниво - регионите обединяват двата подхода на планиране и програмиране („отдолу-нагоре“ и „отгоре-надолу“);

Коментар: Партньорството е основен принцип на взаимодействие между всички заинтересовани участници в процеса на планиране и програмиране на регионалното развитие. Този принцип предполага широко обсъждане и консенсус между партньорите и не може да бъде строго регламентиран като процедура в закона, но въпреки това е необходимо да бъде ясно дефиниран и усъвършенстван, за да може всеки участник в процеса да изразява своето становище, да прави предложения и да дава своя принос в общото развитие на регионите. В този смисъл регионалните планове трябва да обединяват интересите и инициативите, идващи от общините (подход „отдолу-нагоре“) и стратегическите решения и приоритети на регионалната

политика на държавата (подход „отгоре-надолу“). Допълнителен въпрос е доколко планирането е реално и в каква степен са отчетени реалните потребности и цели на развитието на регионите. Общините биха искали да видят своите местни интереси защитени в стратегиите и планираните мерки на областно, регионално и национално ниво или въпросът за стратегическите ориентации на регионалното развитие, т. нар. „писти“, по които общините ще планират своето развитие, трябва да намери ясно и точно решение в закона.

28. Гаранции за финансиране на общински проекти - координиране на секторни и регионални стратегии;

Коментар: Възможността на общините да планират проекти с местно значение и същевременно тези проекти да могат да получат финансиране на регионално ниво е силно ограничена от неясния механизъм за подготовка, съгласуване, оценка и одобрение на планираните общински инициативи и тяхното място в областните стратегии, регионалните планове и регионалната оперативна програма. Това положение би довело до неефективно разпределение на средствата от фондовете за регионално развитие - от Европейския съюз, други международни донори и от национални публични и частни източници на финансиране. Необходими са гаранции, че общинските проекти, свързани с балансираното и устойчиво регионално развитие, ще имат реален шанс да получат финансиране, ако те в достатъчна степен отговарят на ясно дефинирани правила и критерии за оценка и избор на проекти. Въпросът е пряко свързан с условията за финансиране на регионалното развитие и държавното подпомагане в такива случаи, които трябва да бъдат регламентирани в закона поне в основни линии.

29. Независима експертна оценка на плановете и програмните документи в областта на регионалното развитие;

Коментар: Проектозаконът предвижда предварителна оценка на регионалния план за развитие като задължително условие за неговото приемане. Тази оценка има характер на независима експертна оценка. Необходимо е, обаче, да се помисли за подобни оценки на всички планови и програмни документи, което значително би подобрило качеството на тези документи, тяхната приложимост и практически смисъл и значение за местното и регионалното развитие. От друга страна, предварителната оценка на плановете и програмите ще спомогне за подобряване на уменията, изграждане и укрепване капацитета за програмиране в общините и в регионите за развитие.

30. Капацитет за изпълнение на регионални програми на ниво регион/област

Коментар: Капацитетът за изпълнение на планираните дейности за регионално развитие в рамките на регионалните планове и на ниво области има ключово значение. Този капацитет обхваща широк спектър от функции и задачи на органите и организациите в регионите и в областите за ефективно и ефикасно управление, наблюдение и контрол на одобрените за финансиране програми и проекти. Постепенно такъв капацитет трябва да се изгражда със собствените ресурси на местно ниво. Подходящо би било освен регионалните структури на централните министерства и организации в изпълнението на регионалните проекти да бъдат привлечени регионални и областни агенции за развитие, като тяхното участие да бъде регламентирано в закона или в друг нормативен акт.



Направени по време на дискуссионен форум „Законът за устройство на територията - законодателни промени и мнението на заинтересованите страни“, проведен на 19 юни 2002 г. от Фондацията за реформа в местното самоуправление съвместно с Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Комисията по местно самоуправление, регионална политика и благоустройство към НС и Националното сдружение на общините в Република България, представители на регионалните и местни власти и браншови организации


ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

1. Чл. 121 - съгласуването на УП да не се забавя от НИПК. При необходимост да се направят промени и в ЗПКМ;
2. Планът - извадка по чл. 133 да служи като виза по чл. 140;
3. В жилищните комплекси, където няма УПИ, приложението на чл. 130 да се прецизира. Обявяването да става:
 - в ДВ;
 - на собственика на земята;
 - на най-близките сгради.
4. Чл. 136 да се синхронизира с чл. 108 по отношение на схемите към УП;
5. Предвижданията на УП по отношение на уличната регулация да не подлежат на обжалване;
6. При одобряване на специални правила и норми да се изменя задължително действащият ПУП;
7. Да се запази действието на скица - виза поне за територии без план за застрояване;
8. Да се възстанови текстът на чл. 114 и да се допълни „скицата - виза играе ролята на ПУП“;
9. В чл. 132 т. 1 да се добави „както и заповеди за одобрение на изменението на ПУП, когато всички са съгласни по чл. 134 ал. 2 т. 6“;
10. Възможност за финансиране изработването на ОУП извън бюджета на общината;
11. Да се прецизира понятието за „устройство на територията“ в чл. 1;
12. В чл. 5 да се укаже, че общините провеждат собствена политика по устройство на територията си;
13. В чл. 64 ал. 1 да отпаднат т. 3 и т. 4;
14. Да се дадат точни дефиниции на понятията „строеж“, „обект“, „монтаж“, „поставяне“, „предназначение“, „преустройство“, „реконструкция“;
15. Да се въведе отново Особена комисия;
16. Консултантът да играе ролята на експертен съвет и да събира становища от съгласувателните институции;
17. Да остане задължителна визата за проектиране;
18. Да се даде по-прецизна редакция на чл. 139 ал. 1 или да остане старият текст;
19. Проектите да се съгласуват и по целесъобразност (чл. 140, чл. 141);
20. Да се отмени принципът за обслужване „на едно гише“;
21. Чл. 143 да се разшири и прецизира, като се дефинират по-пълно правата и задълженията на консултанта по отношение на експертизирането на инвестиционните проекти;
22. Чл. 143 да остане в стария си вариант;
23. Да се прецизират формулировките на чл. 147 и чл. 148 по отношение на различните категории обекти. Да се включи изрично къде попада техническата инфраструктура;
24. Предварително разглеждане на ИП преди внасяне в експертен съвет, от технически съвет на фирмата - проектант;
25. Липсва ал. 3 на чл. 144 от сегашния ЗУТ - да се добави, за да се развие хипотезата какво става, когато проектът се върне за преработка;
26. Да се уточни в кои случаи оградата може да е само в един имот;
27. Да се увеличи едномесечният срок по чл. 141 ал. 1 за съгласуване на ИП;
28. Текстът на чл. 148 ал. 5 не е ясен. Да се укаже какви документи се изискват за смяна на предназначение;



29. Да се върне терминът „одобряване“ на ИП;
30. Да отпадне обявяването и обжалването на РС или то да се обжалва направо пред съда;
31. Да се доближи чл. 73, ал. 1 до стария му вариант;
32. В РС да се вписва и лицето, което финансира обекта;
33. Да отпадне чл. 147 ал. , т. 11;
34. Заповедната книга да не се заверява или да се заверява и от друго лице освен главния архитект;
35. Да се върнат старите редакции на чл. 176 и чл. 177;
36. Екзекутивната документация да се изготвя само от проектанта;
37. Да бъде прецизирана и уточнена употребата на термините „строеж“, „обект“, „подобект“ и „преместваем обект“;
38. Да бъдат дадени легални дефиниции на понятията „ремонт“, „преустройство“, „реконструкция“, „промяна на предназначението“;
39. Да бъдат прецизирани термините „строител - изпълнител“ и „възложител - изпълнител“;
40. Да бъдат дефинирани функциите на всички участници в инвестиционния процес. Да отпадне „строителният предприемач“ и евентуално - „технически ръководител“;
41. Да се редактира текстът на § 2 от допълнителните разпоредби във връзка с предложената нова редакция на чл. 179 (подкрепа на текста по принцип);
42. Подкрепя се предложението за нова редакция на чл. 148, ал. 4 във връзка с уточняване на кръга от лицата, на които се издава разрешението за строеж;
43. В чл. 154 да се даде легално определение за „несъществени изменения“ в инвестиционния проект.
44. В чл. 156, ал. 2 да отпадне или да се прередактира в смисъл, че на посочените основания (точки 1 и 2 от ал.2) може да бъде прогласявана от съда нищожност на разрешението за строеж.
45. В чл. 157, ал. 2 да бъде добавен и строителят, а в ал. 5 да се предвиждат с работен ПОИС вместо с наредба условията за завземане на тротоари, части от улични платна и други свободни площадни пространства;
46. В чл. 158 да бъде създадена самостоятелна алинея, с която да бъдат регламентирани СМР за разчистване на строителната площадка и събаряне на съществуващи обекти преди издаване на протокола за строителна линия и ниво.

* *Забележка:* В хода на дискусиата в работната група бяха направени и анализи на чл. 177, 178, чл. 148 и др., но не бе постигнат консенсус по обсъжданата проблематика. От страна на представителите на общините бяха изказани мнения, че предлаганите нови функции на общините са неудачни поради значителната натовареност на техническите служби и предстоящите 5%-ни съкращения.

Направени бяха и препоръки относно необходимостта от по-прецизно диференциране на отделните групи строежи по чл. 148 (в новата му редакция), но не бе постигнато единодушие и по този въпрос. Изказани бяха и становища относно разпределението на функциите и отговорностите на общините и ДНСК за предотвратяване и премахване на незаконното строителство. 

До участниците в тържественото честване на 10-годишния юбилей на Асоциацията на родопските общини

Скъпи колеги и приятели,

Най-сърдечно ви честитя 10-годишния юбилей на Асоциацията на родопските общини. С гордост и удовлетворение се връщам 10 години назад към 6 май 1992 година, в Община Баните, където кметове на 7 общини в Средните Родопи основаха първата регионална асоциация на общини в България.

Ако сега асоциирането на общини се счита за даденост и очевидна необходимост, то преди 10 години това бе осъзната потребност. В нашите спомени ще останат трудното преодоляване на политическото противопоставяне, на наслоените между общините проблеми и враждебни настроения, на недоверието в успеха на подобно начинание. Често ни липсваше опит и разчитахме по-скоро на своята интуиция, ентузиазъм и силното желание за промяна към по-добро. Времето и усилията на много личности и след нас доказаха, че обединяването на усилията на общините е верният път за усъвършенстване на местното самоуправление в България.

Ползвахме различни похвати, за да привлечем вниманието на централната власт върху проблемите на нашите общини - редовни декларации до Министерски съвет, които понякога звучаха ултимативно и почти „революционно“, срещи с министър председателя и президента, с депутати, министри и експерти.

АРО стана основен инициатор за създаването на Агенцията за регионално развитие - Смолян и на много други инициативи, стимулиращи развитието на региона. Спазвахме принципа на мускетарите „Един за всички, всички за един“ и създадохме здрава основа, която вие, кметовете и общинските съветници от следващите два мандата, надградихте и доразвихте до днешния 10-годишен юбилей.

Не може да не изпитваме удовлетворение, когато четем и слушаме за настоящите успехи и инициативи на АРО, за нарасналия брой членове, за многообразието на предлаганите услуги и привлечените средства.

Нека помним, че това е резултат от усилията на много личности, експерти и донорска подкрепа! Нека не забравяме неocenимата помощ на нашите американски приятели Боб Мафин и Гленда Бърнс, на доцент Хрелев и Калинков, Варненски икономически институт, на Американската агенция за международно развитие и на всички партньори, които подкрепят и работят с АРО.

Вече доказахме, че обединени сме постигнали много, но постигнатото винаги не е достатъчно. Пожелавам още много последващи успехи за развитието на местните общности, за просперитета на региона и за все по-демократично и ефективно местно самоуправление!

Честит празник!

Гинка Капитанова,

кмет на Община Златоград - 1991 - 1995

председател на УС на АРО - 1992 - 1995

изпълнителен директор на ФРМС



ПОСЛАНИК ПАРДЮ: СИЛНОТО И НЕЗАВИСИМО МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ Е КЛЮЧОВ ЕЛЕМЕНТ

На 20 юни Посланикът на САЩ в България Джеймс Пардю, Дебра Макфарланд, директор на Американската агенция за международно развитие за България, и Емил Дичев, кмет на Община Белослав, прерязаха лентата на новия общински Център за информация и обслужване на гражданите в Белослав.

„Гражданите са капиталът на общината, гражданите са капиталът на държавата. Надявам се и за в бъдеще да продължи нашето прекрасно сътрудничество с ААМР и ФРМС за постигане на още по-добри резултати за нашите граждани.“ С тези думи кметът на Белослав откри тържеството. Негови гости бяха и Надере Лий, ръководител отдел „Демокрация“ към ААМР, и Кирил Киряков, специалист „Местно самоуправление“ към ААМР, Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС, областният управител на Варна, кметовете на Добрич, Бяла и Аксаково, представители на бизнес средите и медиите от региона, граждани и гости на Община Белослав. Приветствени слова на откриването произнесоха Н.П. Посланик Пардю, Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС, и Яни Янев, областен управител на Варна.

„Вярвам, че силното и независимо местно самоуправление е ключов елемент на една демократична система. Най-добрият начин, по който местните власти служат на своите граждани, е отварянето на вратите си за услуги и приемането на гражданите като клиенти. Така управлението работи за хората, а не обратното,“ каза Посланик Пардю в своето слово. Гинка Капитанова на свой ред изрази сърдечна благодарност на Американското правителство и на ААМР за доверието, което появяват към една българска неправителствена организация и към българските общини да реализират такава значима за нашето общество програма и да утвърдят идеята, че публичната администрация трябва да бъде прозрачна и в услуга на гражданите. „Това, което е направено тук, се вписва напълно в концепцията на правителството за изграждането на електронно управление, чиято цел е именно облекчаване на административното обслужване на гражданите, прозрачност в административните процедури и ограничаването на корупционни практики,“ заяви областният управител на Варна Яни Янев.

Центърът в Община Белослав получи от ААМР чрез Програма „Подобряване обслужването на гражданите“ на ФРМС подкрепа от 35 000 лева, предназначени глав-



но за компютърно оборудване и софтуер, информационни табла и материали и обучение на персонала. 16 000 лева е собственият принос на общината за изграждането му. Четири общински служители ще обслужват местните граждани и фирми при заявяването и получаването на услуги и информация от общинската администрация. Общинското ръководство предвижда в бъдеще центърът да бъде свързан и с трите кметства на общината чрез Интернет-връзка за улесняване достъпа до услуги за тяхното население. ◆

e-УПРАВЛЕНИЕ: VI МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ „ГРАДОВЕ В ИНТЕРНЕТ“

Тодор Младенов
ФРМС

От 14 до 16 юни 2002 г. в Закопане, Полша, се състоя шестата ежегодна конференция по проблемите на е-Демокрацията „Градове в Интернет“. Тя се проведе под патронажа на Президента на Полша и Европейската комисия. Акцентът на тазгодишната конференция бе развитието и въвеждането на принципите на е-Democracy и e-Government. Успоредно с това на конференцията бяха обсъждани въпроси и предизвикателства пред местните власти при предоставяне на административни услуги на гражданите по електронен път.

Участието на повече от 300 представители от почти всички европейски страни бе доказателство за огромния интерес и успешното навлизане на информационните и комуникационни технологии в публичната администрация и местното самоуправление на европейските страни.

По време на форума участниците имаха възможност да се запознаят с повече от 30 презентации и успешни практики. Организаторите бяха поканили лектори с изключителен опит в сферата на информационните технологии в обществения сектор.

Едни от най-интересните теми бяха: достъпът до публичната информация в европейските страни; модел на електронно гласуване във Великобритания; електронната община - опитът на Сопот, Полша; стратегията на Полша за развитието на електронно правителство до 2005 г.; изграждане на общоевропейски мрежи за сътрудничество на ниво експерти от местни и регионални администрации и частния сектор; електронно обучение; Интернет-платформи за публична информация; електронният подпис в помощ на местните и регионални власти.

Естествено най-интересните дискусии бяха по отношение на въвеждане на принципите на електронното правителство в страните от Европейския съюз и Източна Европа. Споделен бе много полезен опит и практики. Единодушно бе мнението, че електронното правителство са **всички тези дейности, които водят до подобряване на административните услуги за гражданите и разширяват тяхното участие в демократичните процеси чрез използване на съвременни средства за информация и комуникация.** Услугите през Интернет, които могат да се нарекат e-Government се разделят условно на няколко групи: плащане на данъци и такси; регистрация и получаване на документи; електронни архиви, библиотеки и др. Но по-важно е, че **въвеждането на такива типове услуги изисква модернизация на технологичното оборудване в общините, програмна стратегия, финансови ресурси, време и разбира**

се висококвалифицирани специалисти, чийто усилия да бъдат подкрепяни от осъзнаващи стратегическата цел политици и управляващи.

Важна част от програмата на форума бе дискуссионният семинар за представители на Централна и Източна Европа и техни партньори от Европейския съюз. Целта бе да се обменят информация и опит, както и да се установят контакти за бъдещо сътрудничество по проблемите на e-Democracy и e-Government. На семинара бяха обстойно представени два от най-големите европейски проекти:

Прелюд (Prelude) насърчава технологични разработки в главни сфери, приоритет на регионални и местни власти: здравно обслужване, социални грижи, обществен транспорт, териториални информационни системи, маркетинг на региони, местно икономическо развитие и e-обучение.

Кеелан (KEELAN) стимулира местните власти и техните усилия към модернизация и предоставяне на повече онлайн услуги към клиентите чрез промоция на най-добрите практики и модели на Интернет-страници и портали.

На конференцията бяха връчени наградите Златна @ - годишна награда за местни власти, предоставящи най-добри услуги в Полша. (Наградата е фигурка на маймунка, държаща опашката си във формата на "маймунско а".) Победители тази година бяха: Община Недза в категория „селски общини“ с URL www.nedza.pl; Кожмин Виелкополски в категория „малки градове и общини“ с URL www.kozminwlkp.pl; Сопот в категория „градове“ с URL www.sopot.pl; Новотарска област в категория „области“ с URL www.nowotarski.pl

Журито оценяваше достъпността, комплексността на информационните ресурси и дружелюбността към гражданите. Оценяваха се услуги, които включват описание на случаи, списъци на административни процедури, придружени от официални формуляри, публикация на информация, насочена към потенциални инвеститори, на стратегии за развитие и местни бюджети.

Повече информация за конференцията, както и за някои от гореспоменатите програми може да намерите на следните Интернет-адреси: www.miastawinternece.pl/konferencja/; www.prelude.elanet.org; www.keelan.elanet.org; <http://www.cordis.lu/ist/home.html>; <http://europa.eu.int/comm/education/elearning/index.html>



Уникалната за България Програма за техническо побратимяване се утвърди като

ГЕНЕРАТОР НА ИНОВАЦИОННИ РЕШЕНИЯ

Невена Кънева ФРМС

Трета фаза на програма „Техническо побратимяване между български и американски общини“ приключи с международна конференция, проведена на 20 и 21 юни във ваканционен клуб „Ривиера“, Варна. Конференцията премина под надслов **„Национални предизвикателства и местни решения“**. За да споделят успешните си практики от реализираните проекти, бяха дошли представители на 12 български и 6 американски общини. Гости от Сърбия и Румъния имаха възможност да проучат опита на българските си колеги в областта на техническото сътрудничество.

При откриването на конференцията г-жа Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС, каза:

„Предполагам, че всички екипи с нетърпение очакват да споделят натрупаните експертни познания и опит, успешно работещите практики и управленски решения в резултат на реализираните партньорства. Това е основната цел на Програмата за техническо побратимяване - повишаване на институционалния и експертен капацитет на българските общини да решават проблемите на своите общности с активното участие на гражданите, да подобряват качеството на общинските услуги и да стимулират благоприятна бизнес среда“.

Официален гост на конференцията бе Негово Превъзходителство Джеймс Пардю, посланик на САЩ в България:

„Тази програма подпомага развитието на българските общини чрез трансфер на умения между български и американски партньори и е една много успешна формула, която показва как международното общинско сътрудничество може реално да съдейства за развитието на градовете. Горд съм, че американски градове помагат на български.“

Г-н Бормет, директор на програма „Международни ресурсни градове“ на Международната асоциация на градските управи (МАГУ), подчерта:

„Забележително е, че имате възможността да изградите своите общини, да установите добри традиции в управлението им.“

Програмата за техническо побратимяване се осъществява от 1996 година в България. Нейни координатори са МАГУ и ФРМС. Тя се финансира от Американската агенция за международно развитие. Основните ѝ принципи се градят върху обмена на ноу-хау и успешни управленски практики, които дават възможност на българските партньори да погледнат извън рамките на традиционните решения на проблеми от национален характер. В дългосрочен период програмата допринася за изграждане капацитета на местните власти и насърчава гражданското участие в местното самоуправление.

В продължение на повече от 5 години програмата непрекъснато се обогатява и разширява. Докато в първата ѝ фаза са реализирани само 3 българо-американски партньорства, през 2002 година те вече са 11. Във всяка нова фаза се дава възможност не само да се създават нови партньорства, но и на конкурсен принцип да се подберат най-успешните стари (създадени в по-ранна фаза на програмата) и да се подпомогне тяхната устойчивост. Новият компонент, характерен за трета фаза, е включване на нови български общини като „репликиращи“ успешните проекти и иновационни практики, разработени от участниците в I и II фаза. Успешни управленски модели бяха мултиплицирани в 5 български общини - Сливен, Нови Пазар, Харманли, Габрово и Севлиево.

За да се определят областите на сътрудничество винаги се изследват предизвикателствата, които стоят на дневен ред пред българските общини или, по думите на г-н Бормет:

„Винаги започваме с въпроса „От какво се нуждаят гражданите?“ Разбрах, че всички градове обсъждат едни и същи въпроси: икономическото развитие, безработицата и как да се откриват нови работни места. Хората се нуждаят от чиста околна среда. Ние се занимаваме с прости неща като например как по-добре да се събира боклукът. Едно местно управление е ефективно, ако е в полза на гражданите. Това правят градските управи в Съединените щати, това започват да правят и градските управи в България.“

На базата на този принцип Общините Хасково и Абингтон, Пенсилвания, избраха да обединят своите усилия в привличането на инвестиции чрез изграждането на корпоративен офис център и индустриален парк. В резултат на двугодишния им труд бе създадена и Ориентационна програма за инвеститори. Тя съдържа основни точки - теми, които представят икономическия и социален климат в Община Хасково. Разработен бе маркетингов профил и DVD презентация на общината. Община Хасково сподели своя опит с друга българска община - Харманли, където отново с помощта на американските партньори бе създаден маркетингов профил.

Община Силистра и партньорите им от Кетъринг също разработиха практики в областта на икономическото развитие, като съсредоточиха вниманието си върху изграждането на бизнес инкубатор и върху стимули за насърчаване на бизнеса.

Общините Видин и Уест Керълтън избраха за своя цел изграждането на бизнес-информационна страница на Видин, даваща възможност за бързо получаване на актуална информация за икономическия климат във Видин от всички точки на света.

По време на трета фаза на програмата към партньорството Благоевград - Обърн се присъедини и Община Сливен, където с изключителното съдействие на колегите от Обърн, Алабама, бе мултиплициран опитът в създаването на маркетингов профил на община.

Интерес представлява създадената от Общините Разград, Шумен и Велико Търново „Регионална стратегия за развитие на

туризма“, в чиито разработка българските партньори получиха подкрепата на американската община Бърнсвик. Целта на тази стратегия е да се обединят възможностите и усилията на трите български общини, за да се даде шанс на този вид икономическа дейност в региона.

Община Пазарджик с помощта на американския си партньор Уест Бенд създаде концепция и започна маркетингова дейност по нова зона за икономическо развитие в общината по модела на индустриалните паркове в САЩ.

Освен в традиционните области на сътрудничество участниците в трета фаза потърсиха решения на типичните си проблеми и в нови сфери, неразработвани до сега от партньорствата в предишните две фази. Бе направена инвентаризация на крайдунавските паркове във Видин и Силистра. С цел разработване на оптимални концепции и идейни проекти за тяхното възстановяване и развитие бе потърсено мнението на обществеността. Бяха усвоени нови методи за набиране на средства. В Община Силистра бе създадена алея на дарителите. Въвличането на гражданите в процесите на вземане на решения безспорно провокира чувството им за собственост и нужда от стопанисване на зелените площи, ето защо много граждани и организации се включиха в изграждането на тази алея.

Общините Велико Търново и Голдън, Колорадо, „прегрънаха“ предизвикателството да работят в областта на устройство на териториите. Те създадоха Концепция за преустройство на терена на старото военно училище в града и по-късно – Подробен устройствен план, който акцентира върху по-ефективно разпореждане с имота, насочено към подобряване на икономическата среда. Организирайки обществени дискусии, на които бяха обсъдени обществените ползи от преустройството на този терен, разположен в центъра на града, местните власти в Община Велико Търново отчетоха и подкрепиха интересите и мненията на гражданите си. В старата българска столица бе въведен и оптимизиран модел за поддръжка и управление на техническата инфраструктура, който дава възможност за изготвяне на точни финансови разчети в краткосрочен и дългосрочен аспект, като се отчитат съответни приоритети. Великотърновската местна управа оценява високо ползата от международното сътрудничество, ето защо се планира среща на всички побратими на старопрестолния град.

Пример за ефективно сътрудничество с бизнеса е проектът на Габрово и Портидж за „Обществено-частни партньорства“, мултиплициран в общините Трявна и Севлиево. Чрез него и трите български общини са оптимизирали своите процедури по приватизация.

Не на последно място в трета фаза на Програмата беше реализиран проект за управление на твърди битови отпадъци. Благоевград и Обърн, Алабама, работиха за подобряване състоянието на съществуващо сметище и заедно оцениха възможностите за изграждане на ново, регионално. Предприемането на предложените от американските партньори мерки удължава живота на настоящото сметище с около 15 години.

Последните две години Програмата се утвърди като генератор на иновационни решения на общинско ниво. За да разпространи опита на преките участници в програмата ФРМС обобщи част от практиките чрез своите издания „Иновационни практики“ и чрез международната мрежа на местните власти ЛОГИН. Общините започнаха подготовка за мултиплициране на проектите си веднага след успешното им приключване. Бяха проведени семинари, свързани с оценка дейността на общината и управление на публична инфраструктура.

Всички общини имат желание да продължат сътрудничеството си. Споделени бяха интересни идеи за възможностите за бъдещо българо-американско партньорство на общинско ниво и бе декларирано желание всичко научно да бъде споделено и с други български общини, които не са имали възможност да бъдат преки бенефициенти на програмата. ◆



МЕСТНАТА ВЛАСТ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

**Богдана Шопова,
Христина Ковачева,
ФРМС**

Двудневен семинар „Местната власт за устойчиво развитие“ бе проведен в София на 17 и 18 юни 2002 г. по програма Информационна мрежа на местните власти ЛОГИН с финансовата подкрепа на Институт Отворено Общество и Американската агенция за международно развитие.

Основните акценти, поставени от лекторите, представящи богатия експертен и практически опит на своите организации и проекти, бяха възможностите за икономически просперитет на населението, живеещо в райони с богато биоразнообразие; модели за създаване на цялостна политика за общината с примери от Столична община, Етрополе, Тетевен; необходимостта градовете да функционират като един организъм; пътят на България към устойчиво развитие, значимостта на Архуската конвенция и нейното отразяване в новия български Закон за опазване на околната среда; общинските програми за устойчиво развитие; и особено възможностите за финансиране на инициативи чрез

“**На тази среща бихме искали да предоставим възможност за споделяне на успешния опит и трудностите и да обсъдим как на практика може да се постигне интегриран подход за създаване на политика на местно ниво, която насърчава социално и икономическо развитие в рамките на „капацитета“ на издръжливост на екосистемите, като се намали унищожаването на ресурсите. Как да се постигне интегрирано управление на земята, водите и дивата природа, като се засилва в същото време местния, регионалния и националния капацитет.**”

Гинка Капитанова, изпълнителен директор на Фондацията за реформа в местното самоуправление

програмите на Регионалния екологичен център за ЦИЕ, Еколинкс и други донори.

63 УЧАСТНИКА ОТ ОКОЛО 30 БЪЛГАРСКИ ОБЩНИ

- кметове, секретари, директори, началник отдели и експерти, както и изпълнителните директори на регионалните сдружения на общини АДО „Дунав“, РАО „Тракия“, РСО „Централна Стара планина“ и РСО „Янтра“ и НПО, работещи в областта на устойчивото развитие бяха аудитория на семинара. Участниците получиха най-нова информация и дискутираха комплексни въпроси за отговорностите и възможностите на общинските управи с представителите на Министерство на околната среда Нона Караджова и на Министерството на земеделието и горите Иванка Славова, която представи новите мерки по Програма САПАРД, насочени към общините. Мярка 2.2 цели обновяване и развитие на селата, опазване и съхраняване на селското нас-

ледство и културни традиции, а Мярка 2.3 засяга развитието и подобряването на междуселищната инфраструктура. В оживена дискуссия бяха разяснени условията за участие и направени конкретни препоръки от страна на участниците.

През първия ден бяха представени успешни модели за създаване на последователна политика и интегрирано управление на природните ресурси, както и развитие на екотуризма. Опитът и мащабните усилия на Столична община за създаване на Екозона бе споделен от Йонка Маринова от Агенция за устойчиво развитие и европейска интеграция, която направи преглед на глобалния процес и международните инициативи досега. Координаторът на Проект „Бургаски влажни зони“ на Българо-швейцарската програма за опазване на биоразнообразието Любомир Профиров направи преглед на постиженията с богата мултимедийна презентация и очерта пътя, по който общините могат да подкрепят процеса. Тази позиция се подкрепя в Доклада от месец май на Председателя на Комисията за устойчиво развитие, действаща като подготвителен комитет за предстоящата Световна среща за устойчиво развитие в Йоханесбург, Южна Африка (26 август - 4 септември 2002 г.): „Човешките дейности имат нарастващ ефект върху целостта на екосистемите, които предоставят основните ресурси и услуги за човешкото благоденствие и икономическа дейност.

Управлението на природните ресурси по устойчив и интегриран начин е съществено важно за устойчивото развитие. В това отношение е необходимо да се осъществят стратегии за опазване на всички екосистеми и да се постигне интегрирано управление на земята, водите и живите ресурси, като се засилва в същото време регионалния, националния и местния капацитет.“

Нели Георгиева, консултант на Проект „Опазване на биологичното разнообразие и икономически растеж“, финансиран от Американската агенция за международно развитие и изпълняван от ARD, с координатор от българска страна Камелия Георгиева, очерта реалните възможности за разумно използ-

ване на природните дадености и създаване на просперитет и заетост на населението, живеещо в райони с богато биоразнообразие или в близост до защитени територии. „Екотуризмът, основаващ се на защитените територии, съхранява околната среда и допринася за благосъстоянието на местното население. Планове за управление на Националните паркове „Рила“ и „Централен Балкан“ предоставят ясни възможности за създаване на партньорства с местните предприемачи.“

Останалите участници в семинара имаха възможност да представят своите успешни практики в дискусиата.

ДВЕ НАГРАДИ ЗА ИНОВАЦИОННИ ПРАКТИКИ

в областта на устойчивото развитие бяха връчени на тази сесия, в продължение на традициите на ФРМС за насърчаване обмена на опит в сферата на местното самоуправление. Победителите са **Община Етрополе** за цялостния процес с широко обществено

участие „Мисъл, действие, развитие за социална, икономическа и екологична устойчивост на градската среда“ и партньорския екип на „Екопроцес“ АД и Община град Добрич за нов подход и технология за екологична преработка на негодни автомобилни гуми и извличане на ценни суровини от тях, разкриване на нови работни места и подпомагане на местните финанси.

Почетна диплома на ФРМС и парична награда получиха **Мария Маринова**, Етрополе, **Михаил Стоев и Емилиян Деветиков**. Всички участници в конкурса, общо 17 иноватори, бяха отличени с тенис фанелките и шапките на ФРМС за принос към Информационната мрежа на местните власти ЛОГИН. Сред тях са представители на Бяла, БДЗП/БърдЛайф България, Варна, Горна Оряховица, Ивайловград, Мизия, Омуртаг, Пазарджик, Раковски, РАО „Тракия“, Сапарева баня, Тетевен и Чепеларе.

Втория ден контекстът бе даден от представянето на резултатите от изследването на „Витоша РИСЪРЧ“ за напредъка на България към устойчиво развитие в рамките на процеса „Рио+10“, направено по поръчка на Програмата на ООН за развитие и представено от Емилия Ченгелова в екип с Андрей Нончев, зам.-директор на агенцията. Д-р арх. Тодор Булев обрисова основни характеристики на устойчивия град с много примери от европейската практика. Той предостави на участниците материал със своето виждане за „Бъдещето на градоустройството“, чието ключово послание е „градоустройството се ориентира към индивидуалността, органичността на подхода, максималното му обвързване с ресурсите, особеностите на конкретния индивидуален организъм. От създаване на нови ценности главно чрез изграждане на нови структури, от цялостни реконструкции, механично повторение на универсални, оптимални решения - към използване на ресурсите, съхраняване, преосмисляне на съществуващи ценности или, казано по-общо, от предимно революционен - към предимно еволюционен подход.“

Александър Коджабашев от Екологично сдружение „Деметра“ разгледа трите основни стълба на Архуската конвенция: достъп до информация, участие на обществеността и право на правосъдие по въпросите на околната среда и отразяването на тези принципи в най-новото българско екологично законодателство.



Конвенцията, която според Генералния секретар на ООН Кофи Анан, е

„най-амбициозното начинание на демокрацията в областта на околната среда, предприето досега от Организацията на обединените нации“,

влезе в сила на 30 октомври 2001 г., три години след представянето ѝ в Архус, Дания. България е сред подписалите Конвенцията през 1998 г., като ратифицирането ѝ предстои да се осъществи най-късно до края на 2003 г.

Велеслава Абаджиева сподели опита на Фондация Тайм Екопроекти в създаване на общински програми за устойчиво развитие и предостави ценни материали на участниците. Сред тях е Ръководството за разработване и изпълнение на местни планове за устойчиво развитие (Местен Дневен ред 21), изпробвано от организацията в пилотни семинари с местната власт и нестопански организации. „Изготвянето на планове за устойчиво развитие е инициативен процес, позволяващ на местните власти и техните партньори да ангажират интелектуални, физически и икономически ресурси на гражданите в начертаването на курс към желаното бъдеще.“

Основен акцент на семинара бяха

ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

на инициативи за устойчиво развитие и околна среда. Програмите на Регионалния екологичен център за ЦИЕ бяха представени от Маргарита Матеева, директор за България, и Силвия Кирова, ръководител проекти. РЕЦ провежда интензивна подготовка на общински екипи за изготвяне на общински програми за околната среда във връзка с предстоящите им задължения по Закона за околната среда. Кръстина Мандова, ръководител на програмата „Еколинкс“ за България, финансирана от Американската агенция за международно развитие, представи постиженията и възможностите на общините да решават в сътрудничество с американски експерти приоритетни местни проблеми, свързани с околната среда и устойчивото развитие. Участниците получиха най-новите издания на РЕЦ, както и последната книга от поредицата „Състоянието на планетата“.

Участниците оцениха съвместната си работа през тези дни като особено благотворна и потвърдиха желанието си за съ-

трудничество и обмен на знания в рамките на Международната мрежа на местните власти ЛОГИН с подкрепата на Фондацията за реформа в местното самоуправление. Те се обединяват около идеята, че прилагането на Дневен ред 21 и постигането на международно съгласувани цели на развитие изискват значителни усилия и финансови ресурси, за да се подобрят възможностите за

трансфер на екологично целесъобразни технологии, образование, разбиране и информация, която гради капацитет за взимане на решения и изследователски възможности. ◆

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ НАЙ-ИНТЕРЕСНИТЕ МОМЕНТИ ОТ ОБЩИНСКИ РАДИОФОРУМ, СЪВМЕСТНА ПОРЕДИЦА НА БНР И ФРМС, КОЙТО В ИЗДАНИЕТО СИ ОТ 27 ЮНИ 2002 Г. БЕ ПОСВЕТЕН НА

МЕЖДУНАРОДНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ОБЩИНТЕ



НЕВЕНА КЪНЕВА, ПРОГРАМЕН СЪТРУДНИК КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА ТЕХНИЧЕСКО ПОБРАТИМЯВАНЕ НА ФОНДАЦИЯТА ЗА РЕФОРМА В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ:

Международното сътрудничество на общини дава възможност за проучване и използване на опита на страни, които имат по-силно и по-отдавна установени традиции в местното самоуправление. България е една сравнително млада държава по отношение на опита си в областта на местното самоуправление. Ето защо е необходимо да бъде осигурен необходимият обмен на информация, технически опит, знания, работещи практики и успешни управленски решения. Този обмен повишава и укрепва капацитета на местните, регионални и национални власти. Това довежда до по-ефективно изпълнение на задачите на общинските управи и създава по-отворено, проактивно поведение на местните власти.

При подпомагането на международното сътрудничество ФРМС се стреми да подкрепи гражданското участие. Видин и Силистра например по Програмата за техническо побратимяване между български и американски общини подготвиха проекти за развитие и възстановяване на своите паркове. Общинските управи осъзнаха, че е необходимо да потърсят съгласието на своите граждани и вижданията им за това как да развият своите паркове. Ето защо бяха организирани обществени обсъждания с широко участие на гражданството и бяха изработени добри планове за възстановяване и развитие на парковете. По аналогичен начин в Благоевград бе потърсено мнението на гражданите относно подобряване състоянието на сметището.

Българските общини започват да се интересуват все повече и от сътрудничество с европейски общини. Един от най-важните аспекти на европейското сътрудничество е създаването на Евроре-

гиони. Изграждането на Еврорегиони до голяма степен оказва влияние върху подобряване на конкурентноспособността на обособения регион. На VIII Конгрес на побратимените градове, който се състоя наскоро в Белгия, беше обявено, че 13 000 са побратимените градове в Европа. Набляга се върху установяване на взаимоотношения между Източноевропейски и Западноевропейски общини. Така Източноевропейските държави имат възможност да проследят и да следват стъпките на държави, които вече успешно са се присъединили към Европейския съюз. Работи се и по идеята за създаване на мрежи от побратимени градове: търси се възможност за обединяване на градове, които работят по определена тематика. Например всички градове, които имат възможност да споделят своя опит, ноу-хау, идеи, управленски решения в областта „подобряване на условия за развитие на туризъм“, създаване на работни места в областта на туризма и т. н., имат възможност да работят в мрежа и така да подобрят своята работа.

Много важно при установяването на междусъседски взаимоотношения е това, че се създава възможност за тяхното подобряване.



Невена Кънева и водещата Светлана Дичева в студиото на "Хоризонт"

ДЖОН БОРМЕТ, ДИРЕКТОР НА ПРОГРАМА „РЕСУРСНИ ГРАДОВЕ“ КЪМ МЕЖДУНАРОДНАТА АСОЦИАЦИЯ НА ГРАДСКИТЕ УПРАВИ, ВАШИНГТОН:

Градовете по света имат еднакви проблеми: околна среда, осигуряване на работа, ремонт на улиците. Ние твърдо вярваме, че две глави са повече от една, че когато два града работят над проблем, това предоставя различна перспектива, дава възможност за нови идеи и творчески решения на общите проблеми.

Хората, привлечени към тази програма, вършат обществена работа, те твърдо вярват, че служат на обществото. Това дава възможност на американските мениджъри и професионалисти да разширят мисията си. След 200-годишна местна традиция ние смятаме, че нещата са гарантирани, че са дадени веднъж завинаги, но, когато идваме в България, изведнъж виждаме колко е трудно да се изгради тази традиция. Това ни зарежда с ентузиазъм, когато се връщаме да предлагаме по-добри услуги на нашите граждани.

За да подобрим живота си, трябва най-много да разчитаме на индивида, на личността. Бих окуражил хората тук да се включват в работата на местното самоуправление. Така те могат да съдействат за промените, могат да започнат дребен бизнес, да внушат на местната власт идеите си и да помогнат на общината да се развива.

Трябва да се разбере, че няма граница между правителството и нас, няма „ние“ и „те“. Ние сме едно общо. Ние сме правителството, ръководството, администрацията и най-вече гражданите. Местните управници трябва да се отчитат пред гражданите.

Д-Р РУМЕН РАШЕВ, КМЕТ НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО:

Велико Търново има единадесет партньорства, някои от тях са традиционни. През последните години осъществихме още три-четири нови партньорства.

Най-голямата практическа полза от побратимяването е опознаването на хората. Защото всяко едно от тях е свързано с идване на някаква част от културата на града, отиване на наша култура там, на място. И разбира се, разширяване на партньорствата в различна насока. Например с Голдън имаме съвсем точна, практическа насока, свързана с финансова изгода за Велико Търново, защото програмата е финансирана от ААМР. С други общини имаме стара традиция и обменяме и студенти. Наскоро с кмета на Толедо имаме кореспонденция и успяхме с нашето гласуване да му помогнем да бъде избран на престижна длъжност в европейска структура.

Обикновено партньорствата не струват пари на града, или поне във Велико Търново е така. Наистина, ние посрещаме гости най-вече със спонсорство.

Можем да кандидатстваме за финансиране пред Европейската комисия в България и ще сме по-успешни, ако представяме съвместни проекти на няколко общини. Разбира се, това е теоретичната възможност. Това не означава, че веднага ще получим парите. Аз съм готов и съм водил много

разговори с мои колеги кметове, които са готови да участват в такава програма.


За да участваш в един проект, се изисква много предварителна работа, убеждаване, тичане, подготовка на материали, „хвърляне на вятър“ работа, за да можеш от десет кандидатствания да „хванеш“ едно. Ние участваме в три програми на ААМР. Това се постига с много активност на цялата администрация, на гражданското общество. Сядаш, пишеш, защитаваш и ако те одобрят - одобрят, ако не те одобрят, вместо да се вайкаш, че не са те одобрили, сядаш да пишеш нов проект.

РОБЪРТ ТРИМБЪЛ-СКИП, ГРАДСКИ УПРАВИТЕЛ НА БЪРНСУИК, ОХАЙО:

В съвместната ни работа с Разград по Програма Техническо побратимяване един от акцентите беше развитието на туризма. Стигнахме до тази идея, тъй като всеки американски екип е впечатлен от изключителното гостоприемство на хората от Разградско. Мисля, че успяхме да помогнем на колегите да погледнат на възможностите си от нов ъгъл. Повечето американски общини нямат такива културни забележителности. Вие имате и друго, което ние не притежаваме: занаяти, творби на изобразителното изкуство, имате танцови състави, ние нямаме такива. Имате местни художници, местни театри, ние имаме само на някои места. Няколко пъти нашите партньори и приятели от Разград каниха да изпратим представители на различни изкуства на фестивали в Разград, но ние не можахме, просто защото нямаме такива, а вие имате. Хората по света плащат пари, за да видят и чуят такива ценни неща. Така че това е допълнителна възможност за вас - да привлечате туристи.

Д-Р ИВАН КОЛЧАКОВ, КМЕТ НА ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК:

В рамките на Програмата за техническо побратимяване с американските ни партньори разработихме три проекта: „Зона за икономическо развитие“, „Проект за възраждане на парк острова“ и „Географска информационна система“.

За разлика от американците, където управлението на града си е чист градски мениджмънт, при нас има и много политика. Така че ние се стараем да се превръщаме в кметове, които имат характеристики и на градски мениджъри, но при нас има и допълнителни ангажменти. Общинските съвети, които са политически избираеми, имат големи правомощия, така че при всички случаи, за да успеем, трябва да правим политическо лобирание и съвместна работа с политически органи. Освен това продължаваме да живеем в една държава, която е все още свръхцентрализирана. Колкото по-бързо българската държава се децентрализира, което значи да се демократизира, да се дават по-големи правомощия и възможности на местните власти, на бизнеса и на гражданите, на неправителствените организации, толкова по-бързо България ще се справи с предизвикателството на огромните проблеми, които има пред себе си. 

НЕСТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ОТ МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА СЕ ОБЕДИНИХА

Мария Маринова

**Младежко сдружение за развитие
на Община Етрополе**

Развитието на гражданското общество в малките населени места на България не е сред приоритетите на страната, не намира място по първите страници на медиите, не привлича в необходимата степен обществен интерес. Вероятно защото то е част от по-консервативна и традиционна България, изолирана и пренебрегвана, обедняваща, етнически смесена и политически поделена.

Но ние сме и част от тази България, където по-добре се съхраняват традициите и нравите, където междучовешките преки отношения имат значение, където обществената дейност придобива конкретни измерения. Нашето гражданско общество и неговите организации са все още слаби, дейността ни се подлага на съмнение и не навсякъде сме пълноправна част от местното общество.

В много селища все още няма организации, борим се за ограничени ресурси, без подкрепата на нестопанските организации от големите градове, без достатъчно информация за проекти и инициативи. Оставени сами на себе си, търсим своето утвърждаване и място в обществения живот на нашите селища и на България.

Въпреки трудностите в последните години развитието на нестопанския сектор е по-скоро положително - нашият брой нараства, ставаме все по-равностойни партньори на местните власти, влиянието и авторитетът ни сред местната общност се увеличава, с дейността си променяме местния пейзаж, даваме шанс за обществено участие на много хора и най-вече на младите граждани на България.

Съвместно участвахме в проекта „Социалният капитал на малкия град“ на Коалиция „Демократично гражданство“, където не само получихме възможност за обучение и развитие на нашите организации, но и установихме връзки помежду си, съвместно планирахме и осъществихме редица проекти. Научихме, че в гражданското общество само съвместната, премерена и непрекъсвана дейност има успех, че взаимодействието с местните власти, информирането и службата на обществото са необходими условия за трайно участие.

Поради това и в името на по-доброто сътрудничество, на стремежа за по-пълно признание, за осведомяване на българската общественост за нашите проблеми и успехи, създадохме Асоциация на организациите с нестопанска цел от малките населени места.

Тя е единствена по рода си национална структура, имаща за цел да подпомогне нестопанските организации от малките населени места. За успеха на асоциацията разчитаме на опита на всяка една от организациите - учредителки и изградените добри партньорски взаимоотношения не само в регионален, но и в национален план.

Ние сме убедени, че тази структура може да гарантира устойчивост на нестопанските организации в местните общности и, че това е пътят на изграждане и развитие на гражданското общество. ◆

На 28 юни 2002 година в гр.София бе учредена **Асоциация на организациите с нестопанска цел от малките населени места**. Учредители бяха 30 организации от 18 български общини. Приет беше Устав на Асоциацията, избрани бяха Управителен съвет и Контролен съвет. Председател на Управителния съвет е г-н Петър Пещерски - председател на Регионалното дружество за защита правата на детето - гр. Велинград.

Основните цели на новоучредената Асоциация са:

- обединяване и координиране усилията на нестопанските организации от малките населени места за изграждане на гражданското общество в България;
- защита на интересите на организациите членки при взаимодействията им с националната и местни власти;
- създаване на партньорски отношения и осъществяване на съвместни програми и проекти;
- своевременно разпространение и обмен на информация и като цяло информиране на обществото за процесите, протичащи в малките населени места с помощта на нестопанските организации.

Новоучредената Асоциация е със седалище в гр. София 1124, ул. „Добромир Хриз“ 31, тел./факс: (02) 943 37 15 и 946 10 83; e-mail: ango-st@unacs.bg

ДЕКЛАРАЦИЯ НА НАЦИОНАЛНАТА АСОЦИАЦИЯ НА СЕКРЕТАРИТЕ НА ОБЩИНИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**УВАЖАЕМИ ПАРТНЬОРИ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,**

Със Заповед № 96 от 17.06.2002 г. и Заповед № 328 от 24.06.2002 г. новоизбраните кметове съответно на Община Русе и Община Благоевград **са прекратили служебните правоотношения със секретарите на общините г-жа Татяна Георгиева и г-н Венцеслав Кожухаров.** Както всички знаете, г-жа Георгиева е председател на Управителния съвет (УС) на Националната асоциация на секретарите на общини в Република България (НАСО РБ), а г-н Кожухаров - член на УС на НАСО РБ. Кметовете на общините Русе и Благоевград „единодушно“ обосновават мотивите си за освобождаването с обективна невъзможност за изпълнение на служебните задължения, извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3 от ЗДС, във връзка с изменение на изискванията за заемане на длъжността, установени с длъжностна характеристика.

В ЗМСМА, ЗДС и ЗА законодателят е отчел особеното място на секретаря на община в структурата на общинската администрация и е гарантирал стабилността му, като е посочил, че се назначава безсрочно, изисква се висше образование, без да е посочил изискване за специалност. По този начин е осигурил реализиране на приемственост и устойчивост в работата на местните органи на самоуправление. Неслучайно основната идея, върху която се изгражда законодателството в областта на административната реформа, е да се подчертае фундаменталното значение на администрацията, която по най-дълбокото си призвание е в служба „**на общите интереси**“ и „**на общите дела**“ при осъществяването на местното самоуправление, а не за обслужване на политически цели и интереси. В този смисъл длъжността „секретар на община“ не е политическа служба и за нея са противопоказни всякакви партийни и политически пристрастия.

Като отчита ключовото място на секретаря на общината в администрацията, НАСО РБ е силно обезпокоена от освобождаването от длъжност на двама уважавани от всички нас колеги. Само преди два месеца, на своето IX-то Общо събрание, 150 секретари на общини от цялата страна им гласуваха доверие, като ги избраха за трети път за членове на своя управителен орган. В този смисъл считаме стореното и като израз на атака срещу най-голямата професионална нестопанска организация, работеща за утвърждаване на професионализма в местното само-

управление и местната власт в Република България. Чрез петгодишната си история и дейност НАСО РБ е доказала, че е достоен и търсен партньор в осъществяването на административната реформа.

Опитът на дванадесетгодишния преход показва непрекъснато, че освобождаването на общински служители по политически причини е по-скоро демонстрация на безсилие да се приемат професионализмът и компетентността като водещи критерии при оценката на административния персонал. Сега, когато се стремим към приемането на България в европейските структури и към прилагането на принципите на демокрацията, е недопустимо нарушаването на стандартите, установени и от Европейската харта за местно самоуправление.

Като изразява негативната си позиция по повод освобождаването от длъжност на секретарите на общините Русе и Благоевград, НАСО РБ апелира към държавните органи и институции, нестопанските организации и всички партньори да подкрепят справедливата ни декларация, в защита на професионализма, компетентността и стабилността на персонала в общинските администрации.

Та нали в тази посока са насочени усилията и ресурсите на всички нас!!!

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА НАСО РБ:

Добри Добрев - зам.-председател, секретар на Община Сливен; Коста Костадинов - зам.-председател, секретар на Община Нова Загора; Гюлтен Еминова - член, секретар на Община Разград; Детелина Николова - член, секретар на Община Добрич; Зоя Цвяткова - член, секретар на Община Стара Загора; Иван Иванов - член, секретар на Община Попово; Костадин Василев - член, секретар на Община Смолян; Катя Киликчиева - член, секретар на Община Казанлък; Тинка Желязкова - член, секретар на Община Бургас

КОНТРОЛЕН СЪВЕТ НА НАСО РБ:

Емилия Димова - председател, секретар на Община Ямбол; Димитър Петков - член, секретар на Община Пазарджик; Мая Николова - член, секретар на Община Бяла Слатина; Сергей Цветков - член, секретар на Община Перник; Татяна Бакърджиева - член, секретар на Община Свиленград

17

**ЦЕНТЪР ЗА НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ - СОФИЯ
ПРОВЕЖДА ПРОГРАМА „ОБУЧЕНИЕ И РЕСУРСИ ЗА
РАЗВИТИЕ НА ЛИДЕРИ СРЕД ХОРАТА С
УВРЕЖДАНЯ В БЪЛГАРИЯ“.**



Център за независим живот

Целите на програмата са: да повиши лидерския капацитет на активни хора с увреждания; да повиши организационния капацитет на местни групи и организации на хора с увреждания; да допринесе за изграждане на работеща мрежа от групи и организации на хора с увреждания.

Предстои **вторият цикъл** на програмата, който ще започне през октомври 2002 г. и ще приключи през септември 2003 г. Той ще обхване Западна България, т.е. включва областите: Благоевград, Видин, Враца, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Пловдив, Смолян, София-град и Софийска област.

Една обучителна година се състои от пет тридневни модула, като след втория модул организациите разработват малък краткосрочен **проект, с който могат да кандидатстват за финансиране.**

Организациите, които желаят да се включат в програмата, трябва да попълнят и подадат Формуляр за кандидатстване. **Крайният срок за изпращане на формулярите е 16 септември 2002 г.** (но колкото по-рано, толкова по-добре).

В програмата могат да участват **само организации и групи на хора с увреждания от Западна България.**

Формуляри за кандидатстване за участие в програмата, както и повече и по-подробна информация, могат да се получат от Център за независим живот - София.

Координатите за връзка с нас са:

- телефони: 02/ 989 88 57, 981 15 48, 080 58 39 (хора за контакт - Галина Николова и Теодор Младенов);
- e-mail: cil@bitex.com;
- адрес:

София 1000

ул. „Гургулят“ № 2

Център за независим живот

За Обучителната програма

- в интернет на адрес: www.cil-bg.org

От месец юни 2002 г. стартира практическят етап на втора фаза на програма „Общински форум“. Програмата се финансира от Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество и партньори по изпълнението ѝ са Сдружение „Болкан Асист“ (форум офис) и Фондация за реформа в местното самоуправление (офис по проектите).

Одобрените за участие във втори етап на програмата общини са: Ловеч, Ябланица, Троян и Дряново. В рамките на програмата представители на всички заинтересовани страни във всяка от тези общности - граждани, бизнес среди, местна власт и др. - създават ФОРУМ за обсъждане на важни въпроси от взаимен интерес, свързани с развитието на общността.

ФОРУМЪТ е процес на взаимно обучение, в рамките на който участниците обсъждат две основни теми от интерес за развитието на общността. Този процес може да доведе до възникване на нови коалиции и нови форми на сътрудничество между участниците. Възможните резултати са препоръки за действия, насочени към определени адресати (напр. общината), граждански инициативи или конкретни проекти, като отговорността за тях се поема от определени участници във Форума.

На 25.06.2002 г. се проведе първата сесия на Форум-Ловеч. Тя беше открита от кмета на Община Ловеч Пламен Еврев. Поздравление от страна на Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество отправи Жорж Капт, съветник (сътрудничество). Славея Христова, изпълнителен директор на сдружение „Болкан Асист“, приветства участниците във Форума от името на сдружението и на ФРМС.

На 4.07.2002 г. в Дряново се проведе втората сесия на Форум-Дряново. Основен акцент беше поставен върху темата „Млади хора, алтернативи, свободно време, култура, спорт, туризъм“. Това е една от избраните за дискусия основни теми за дряновската общественост. През юли се проведеха и вторите сесии на форумите в Ябланица, Ловеч и Троян. Тема на форума в Ябланица беше „Естетизиране на жизнената среда“. В Троян обсъжданията преминаха по двете избрани теми: „Култура“ и „Свободно време, млади хора, спорт, туризъм“.

ФРМС проведе 13 обучения по модул „Обслужване на гражданите“ във връзка с предстоящия старт на общинските центрове за услуги и информация на гражданите, подкрепен от ААМР/ФРМС по Програма „Подобряване обслужването на гражданите“. Преминаха семинарите в общините Елена (22 - 23 май), Дряново (28 - 29 май), Венец (4 - 5 юни), Сливен (11 - 12 юни), Белослав (13 - 14 юни), Хисар (17 - 18 юни), Ботевград (20 - 21 юни), Златоград (25 - 26 юни), Панагюрище (27 - 28 юни), Елхово (28 - 29 юни), Вълчедръм (1 - 2 юли), Троян (4 - 5 юли), Антоново (25 - 26 юли).

Занятията се водят от общински експерти, членове на Екипа за новаторски практики към ФРМС. Участниците имат възможност да усъвършенстват своите умения за дружелюбно обслужване на клиентите на общински услуги, за работа в екип, за справяне с проблемни ситуации, за ефективно общуване и непрекъснато подобряване на услугите в полза на гражданите. В края на семинара успешно преминалите през обучението общински служители получават удостоверения за придобити професионални умения, издадени от Фондация за реформа в местното самоуправление и Американската агенция за международно развитие.

Обученията са част от безвъзмездната помощ, която ФРМС оказва на общините, спечелили финансиране за изграждане или усъвършенстване на общински центрове за услуги и информация на гражданите в рамките на Програма „Подобряване обслужването на гражданите“.

По инициатива на ФРМС Област Монтана и Област Малополска установиха работни контакти в края на 2001 г. Размяната на официални делегации започна през февруари 2002 г., когато делегация на Област Монтана начело с областния управител Мариан Цветански и изпълнителния директор на ФРМС Гинка Капитанова посети Малополска, Полша.

Проучването на възможностите за техническо сътрудничество между двете области продължи по време на официалната визита от Област Малополска в Монтана (24 - 27 юни). Делегацията, в която участваха областният управител на Малополска Адамик, кметът на Община Криница Ян Голба и завеждащата отдел „Международни връзки“ на Област Малополска Латкиевич, проведе поредица от срещи и разговори с представители на Областна администрация - Монтана, на Община Монтана, Община Вършец, Община Берковица, на Търговско-промишлената палата и Стопанската камара, както и с бизнесмени от региона. Откроиха се широки възможности за съвместна работа между общините от двете области, за сътрудничество в областта на търговията и туризма. Представителите на полската делегация изразиха готовност да споделят опит от изминатия път по подготовката за присъединяване към ЕС.

В края на посещението областните управители на Област Малополска и на Монтана подписаха **Споразумение за сътрудничество** в следните сфери:

- местно икономическо развитие и съдействие за създаване на тесни контакти между бизнес средите от двете области;

- подкрепа на общини от двете области за установяване на техническо сътрудничество на общинско ниво;

- обмяна на опит по въпросите на европейската интеграция и участие в програми, финансирани от ЕС;

- обмяна на опит и подкрепа за засилване капацитета на областната администрация.

От своя страна, кметовете на Община Монтана и на Община Криница подписаха **Писмо за намерения за съвместна работа** между двете общини в областта на екологията, туризма и културата.

Подписаните документи на областно и на общинско ниво между Малополска и Монтана определиха рамката на ползотворно сътрудничество между партньорите. Предстои изготвянето на конкретни работни планове, с които ще бъдат определени конкретните задачи, срокове и отговорници в краткосрочен аспект.

От 8 до 20 юли се проведе работно пътуване до Република Чехия и Португалия, организирано от ФРМС с финансовата подкрепа на Програма Инициатива Местно самоуправление. 15-те члена на делегацията от българска страна бяха народни представители, експерти от министерства, областни управители, кметове на общини и експерти в областта от НПО. Основна цел на работното посещение бе да запознае участниците с основните концептуални подходи в областта на **регионалната политика**, както и да демонстрира практическия опит и успешните управленски модели в съответната страна. В рамките на визитата бяха засегнати тенденциите в регионалното развитие, алтернативните модели за структуриране на различните нива на управление и съществуващите принципи на дефиниране на ролите и отговорностите на националната, регионалните и местни власти. Друг акцент бе провеждането на реформа в регионалното развитие в страна, намираща се в процес на присъединяване към ЕС.

Авторски хонорари се получават в
офиса на ФРМС. За справки: Елвира
Колева, тел.: (02) 943 44 22, вѓтр. 129,
ekoleva@flgr.bg



На 3 август 2002 г. тържествено ще бъде открит Център за информация и обслужване на гражданите в Община Венец, Шуменска област. На откриването ще присъстват г-н Кент Хил, ръководител за Европа и Евразия на ААМР-Вашингтон, г-жа Надере Лий, ръководител отдел „Демокрация“, ААМР-България, г-н Том Потоцки, съветник „Местно самоуправление“, ААМР-България, г-жа Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС, г-н Ебазер Реджеб, заместник областен управител на Област Шумен, народни представители, кметове и гости. Проектът е осъществен в рамките на програма „Подобряване обслужването на гражданите“ на Фондация за реформа в местното самоуправление с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие. На три работни места в новоизградения център - *общо деловодство; информация, каса и услуги по гражданско състояние* - ще се предоставят услуги на гражданите. Финансирането от страна на ФРМС в размер на 28 000 лв. включва доставка на техника и оборудване както и двудневно обучение на общинската администрация по модул „Обслужване на гражданите“. Собственият принос на община Венец по изграждането на Центъра възлиза на 17 500 лв.

През месец август ще бъде приключена работата по проектите в рамките на програма „Дунавска инициатива 2“ на ФРМС/ААМР. Програмата подкрепи изграждането на 12 инфраструктурни проекта в крайдунавски общини през периода март - август 2002 г.:

- ◆ Криводол - „Гласкателен водопровод от помпена станция до напорен водоем село Градешница“ - 32 571 лв.;
- ◆ Якимово - „Канализационна отсечка от ЦДГ Якимово до р. Рибарица“ - 18 115 лв.;
- ◆ Силистра - „Благоустрояване на междублоково пространство на кв. 5 на ж.к. „Изток““ - 65 000 лв.;
- ◆ Кнежа - „Вертикална планировка - централен парк кв. 76 - с. Бреница“ - 45 545 лв.;
- ◆ Чипровци - „Почистване коритата на Чипровска Огоста и изграждане на подпорни стени“ - 75 000 лв.;
- ◆ Искър - „Отвеждане на повърхностни води - дъждовна канализация на застрашени от наводняване ромски квартали в с. Долни Луковит“ - 90 000 лв.;
- ◆ Чупрене - „Инфраструктурно подобрение на центъра на с. Чупрене“ - 40 000 лв.;
- ◆ Алфатар - „Подобряване инфраструктурата в райони с преобладаващо малцинствено население“ - 98 000 лв.;
- ◆ Ситово - „Новопроектирана канализация в с. Ситово“ - 69 664 лв.;
- ◆ Бяла Слатина - „Подобряване на жизнения стандарт на населението в ромски квартал в гр. Бяла Слатина чрез изграждане на канализация - част от Колектор III“ - 100 000 лв.;
- ◆ Димово - „Реконструкция на външен водопровод в с. Арчар“ - 42 952 лв.;
- ◆ Грамада - „Допълнително водоснабдяване на гара Срацимир“ - 14 544 лв.

За безвъзмездна целева финансова подкрепа по програмата имаха възможност да кандидатстват българските крайдунавски общини. Помощта бе насочена най-вече към малки общини с големи малцинствени групи и към общини, чиито ресурси за финансиране на инфраструктурни проекти са оскъдни.

